

Sekretariatet
Charlotte Funseth
charlotte.funseth@regionjh.se

Regionstyrelsen
RS/388/2023
2023-10-31

Svar på medborgarförslag om samordning av vård

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har mottagit ett medborgarförslag om att utreda samordning för yngre medborgare med flertalet diagnoser och vårdkontakter. Syftet är att förbättra vården och förslaget exemplifieras med att medborgaren själv och tillsammans med en släkting samordnar sina egna hälso- och sjukvårdskontakter. Medborgarens upplevelse är att det saknas ett team inom Regionen, vilket kan ta helhetsansvar och bidra med kontinuitet och sammanhållande vård för yngre patienter. Vidare föreslås att Regionen skapar ett pilotprojekt för yngre patienter med flertalet diagnoser och vårdkontakter.

Inom samordning av vård finns centrala begrepp – fast läkarkontakt, fast vårdkontakt samt kontaktsjuksköterska och det råder skillnad däremellan. Vidare återfinns fast läkarkontakt och fast vårdkontakt inom primärvården och det är även de enda samordningsfunktioner vilka är skriftligt reglerade.

SKR framhåller att dessa funktioner bidrar till kontinuitet och samordning av vården, vilket är avgörande för att den personcentrerade vården där patienterna ska få en trygg och säker vård utifrån behov. Patienter inom primärvård bör utifrån behov eller önskemål erbjudas fast läkarkontakt alternativt fast vårdkontakt, eller att få en sådan utsedd, om de inte aktivt väljer själv.

Fast vårdkontakt är en namngiven kontaktperson som kan ha olika funktioner såsom sjuksköterska, undersköterska eller fysioterapeut och återfinns dels inom primärvård, dels inom specialiserad- och/eller kommunal vård. Patienter med flertalet diagnoser inom olika specialiteter kan ha flera fasta vårdkontakter. Socialstyrelsen rekommenderar i de fall, att den fasta vårdkontakten finns där patientens grundsjukdom behandlas, alternativt där patienten huvudsakligen vistas. Kontaktsjuksköterskan har liknande funktion som fast vårdkontakt och ska enligt Socialstyrelsens beskrivning bistå patienten med att samordna, besvara frågor och att vara stödperson. Patienten har även rätt att neka, då detta sker på frivillig basis.

Inom Region Jämtland Härjedalen pågår omställningen till nära vård genom att vården flyttas närmare patienten. Utifrån patientens egna behov och med respekt för värdighet och integritet utformas vården med patienten i centrum. För att ytterligare säkerställa att patienter erbjuds en personcentrerad och sammanhållen vård, görs samordnad individuell vårdplan, SIP. Patientens delaktighet i utformningen av SIP är en av komponenterna för att skapa en personcentrerad god och säker vård.

Den specialiserade vården på Östersunds sjukhus erbjuder till viss del fast vårdkontakt. Kontaktsjuksköterskor på sjukhusets mottagningarna har funktionen av fast vårdkontakt och patienten får tidigt information om vem de ska vända sig till. Patienter med tumörsjukdomar har alltid utsedd kontaktsjuksköterska. Vidare finns inom specialistsjukvården, på flertalet kliniker, team med olika specialistfunktioner representerade, där patienten erbjuds möjlighet till kontakt med någon inom teamet. Mottagningar vilka behandlar patienter med kroniska sjukdomar har inte alltid en

kontaktsjuksköterska utsedd, utan detta sker då vid varje ny kontakt mellan patient och sjukvården.

Inom Region Jämtland Härjedalen finns även Mobila närvårdsteamet, MiNT, dit legitimerad personal inom sjukhus, primärvård och kommuner kan remittera patienter. MiNT tar emot patienter oavsett ålder där nuvarande resurser dock leder till prioritering bland inkomna remisser. De patienter som bedöms ha det största behovet prioriteras först. Uppföljning visar att MiNT gör skillnad och ökar tryggheten för patienter genom att optimera livssituationen och bidrar tillsammans med andra riktade åtgärder till att undvika onödiga sjukhusinläggningar.

Uppföljning av primärvårdens verksamheter finner att allt fler hälsocentraler arbetar med att utveckla förstärkt primärvård. Arbetet med förstärkt primärvård innebär att patienter med exempelvis flertalet diagnoser eller i behov av stöd, identifieras och erbjuds anslutning till hälsocentralens olika vårdteam. Efter samtycke från patienten görs gränsöverskridande insatser mellan regionens och kommunens sjuksköterskor. Ålder är inget exklusionskriterie utan patientens behov och önskemål styr.

Inom psykiatrin erbjuds patienter en kontaktperson utifrån önskemål och behov. Samordning kring patienter sker dels via SIP samt via samordningsmöten. Psykiatrin har även ett strukturerat arbetssätt tillsammans med akutmottagningen för att tidigt i sjukdomsförloppet komma i kontakt med patienter som har vårdbehov från dels den somatiska vården, dels från den psykiatriska vården.

Som beskrivits ovan har Region Jämtland Härjedalen ett flertal funktioner och arbetssätt som stöd för att tillgodose patientens behov av samordnade vårdinsatser.

Medborgarförslaget om förbättrad samordnad vård belyser dock att Regionen inte fullt ut lever upp till de behov av samordning som efterfrågas. Sammanfattningsvis har medborgarförslaget bidragit till att påvisa att Regionen behöver bli bättre på att använda de befintliga arbetssätt och metoder för koordinering av vård som är etablerade inom organisationen.

Regionen är i en ständig utvecklingsprocess och behöver systematiskt fortsätta att lyssna in och ta tillvara medborgarnas behov. Region Jämtland Härjedalen tar med sig medborgarförslagets intentioner i det fortsatta utvecklingsarbetet. Som beskrivits ovan har Region Jämtland Härjedalen ändamålsenliga arbetssätt för att omhänderta de patienter som är i behov av en samordnande funktion. Det leder till att Regionen i dagsläget gör bedömningen att det därför inte är aktuellt att starta upp nya team eller pilotprojekt för samordning av vårdkontakter, varför medborgarförslaget föreslås avslås.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-10-24 § 135 och föreslår regionfullmäktige att medborgarförslaget avslås.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Mikael Ferm
Regionstabschef

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör